

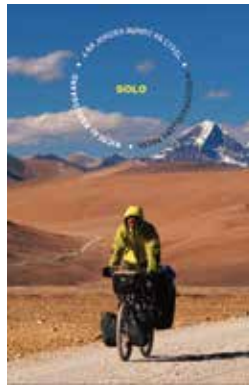
"The Lady" instr. af Luc Besson (*Scanbox*, 2012, på engelsk med danske undertekster, 127 min., på dvd 159,95 kr.) er en filmisk smuk fortælling om en kvindes kamp

for frihed og demokrati og om hendes selvpofrelse for at redde sit folk og sit land fra en brutal militærjunta. Om nogen er Aung San Suu Kyi blevet et ikon og et håb i Myanmar, og filmen skildrer hendes vej fra datter af frihedshelten og generalen Aung San til husarresten i Yangon, hvor hun i 1991 blev tildelt Nobels fredspris, og munkeopstanden i 2007. Det er en film om håbet for et frit og forenet Myanmar, og om de afsavn og den smerte, hun og hendes familie må betale. Engagerer man sig i politik – kompromissernes kunst – bliver man dog sjældent kåret som helgen, og Suu Kyi har stadig en stor opgave foran sig med at bevise, at hun også kan skabe varige resultater for sit land. Filmen bliver derfor en anelse glansbilledagtig, når hendes erklærede mål om frihed, demokrati og fred endnu ikke er indfriet. Men det er en film, der ligesom Suu Kyi er optimistisk for fremtiden.

"Miss Kicki" instr. af Håkon Liu (*Another World Entertainment*, 2011, 88 min., på engelsk, svensk og kinesisk med undertekster på dansk, på dvd 99,75 kr. via www.filmudsalg.dk)

er et visuelt betagende socialrealistisk drama om at søge kærligheden, finde sig selv – og hinanden. Midaldrende svenske Kicki, spillet af Pernilla August, netdater med en taiwanesisk forretningsmand på sin fødselsdag. Dagen efter kommer hendes mor for at fejre hende lidt forsinket – og lidt efter dukker Kickis teenagesøn Viktor også op. Det er indlysende, at de tre ikke er en idyllisk kernefamilie. Det virker som om, Kicki ikke ved noget om sin søn, og situationen er i det hele taget en smule pinlig. Det gælder også, da hun spørger Viktor, om de ikke skal tage på en ferie sammen. Der stikker selvfølgelig noget under! Filmens fortællerytme holder os langt hen ad vejen hen i uvidenhed, men tager os med ud på en smuk opdagelses- og erkendelsesrejse gennem Taiwan. Lige så meget kærlighed mor

Om at rejse *billigt* og føle sig *rig*

TEKST:

Lars-Terje Lysemose

Nicolai Bangsgaard: **"Solo – 4 år Jorden rundt på cykel"**, Worldtravellers Press, 2011, 288 sider, med fotos i sort-hvid og farver. 279 kr. eller som e-bog 149 kr. via www.worldtravellers.dk.

62.180 km. 1.413 dage. 50 lande over seks kontinenter. Danmarkshistoriens længste cykelekspedition nåede vejs ende, da Nicolai Bangsgaard 34 år gammel i 2010 storsmilende trillede ind på Rådhuspladsen i København på sin Koga Miyata Worldtraveller. "Solo" består af Nicolais udvalgte dagbogsnoter, tanker og observationer fra denne bedrift af en rejse.

"Rygten har hurtigt spredt sig (...) Med ét bliver jeg landsbyens store trækplaster og omkring mig har sneisevis af børn øjeblikkeligt samlet sig, stirrende og målløse. Det er et helt vanvittigt skue. Fra træhuse, forhaver, ved vandfontænen, hvor folk aftenbader og er dækket ind i sæbeskum, glør også voksne uforskammet og uden at blinke, som om jeg – med en Ib Michael-parafraisering – var noget af det ypperste den ariske race nogensinde har frembragt. Livet i landsbyen er simpelthen gået i stå. Jeg er dehydreret og min tunge klistrer fast i munden i takt med at flere og flere stimler sammen og alle kræver min gengældte hilsen – SABAIDEE, SABAIDEE, SABAIDEE! Solen er gået ned bag bjergene, aftenrøden er ved at lægge sig over bambuslandsbyen, der virker aldeles uforskyret af modernitetens tegn og

bekvemmeligheder som elektricitet, butikker og Pepsi-skilte. Det er tydeligt, at jeg ikke finder noget officielt overnatningssted her (...) Jeg bliver budt indenfor i et hus og får en soveplads på trægulvet. Det er landsbyens rige hus – det med bliktaget i stedet for halmtag. Jeg er salig og fro og lykken står den kække bi! Jeg klæder om til civilt og finder et meget rustikt gadekøkken med en åben bålplads i hjørnet (...) Snart er 20 mennesker i alle aldre forsamlet i det lille køkken, for alle vil jo se den blege giraf, og flere kaster om sig med uforståelige laotiske gloser (...) Senere på aftenen lægger jeg mig til at sove med en rar, dobbeltsidet fornemmelse af, at jeg har været dagens uvante pust i landsbyen. Samtidig har oplevelsen været et wourderligt pust for mig, og den har allerede fæstnet sig i mig med det magiske kit, der binder erfaring og hukommelse, da jeg falder hen under tæppet på træbrædderne."

Det er dag 332, og Nicolai har cyklet 14.512 km og er kommet til landsbyen Luang Prabang i Laos. "Solo" er fyldt med sådanne små mesterlige glimt og rammende beskrivelser og observationer, for Nicolai skriver med følelse og har øje for de mennesker, han møder på sin vej. At ikke alle, han møder på sin vej, er lige hjælpsomme eller lige ønskede viser sig da også, som da han på dag 476 befinder sig i Tanjung Pinang:

"FUCK, HVOR KAN DE VÆRE IRRITERENDE, INDONESERNE! Jeg er lige stået ud af badet i mit guesthouse i det nordligste Indonesien, og en nabo står allerede klar til snak: Hello, mister, how are you today? Jeg er ikke rigtig vågen, er sulten og har ikke lyst til chitchat nu. I'm fine, thanks, og går op på mit værelse.

Lidt efter har fyren slået sig ned lige uden for mit værelse og prøver igen. *You travel alone? You like to see island? How long you stay? Jeg har ikke fået tøj på endnu, er ved at pakke mit grej og jeg befinder mig inde på mit eget værelse (...)* Jeg svarer affejende og i énstavelserord, men fyren er i hopla og vedholdende som en sulten spyflue, så han fortsætter sin indtrængning med sine latterlige standardspørgsmål og en rygende smøg kun 60 cm uden for mit værelse. Det overskrider virkelig mine grænser og jeg raser indeni. *Mister, you're almost sitting in my room, I just woke up and I'd really prefer being alone packing my stuff, OK? Han fanger mit windpakkede budskab, smiler forlegent og går nedenunder.* Begreberne *FACE-SAVING* og *LOSS OF FACE* er en vigtig del af det indonesiske sociale normsæt og dækker kort sagt over, at man i enhver social situation bør undgå at 'udstille' andre gennem direkte konfrontationer og uoverensstemmelser, og selv undgå at miste ansigt."

De fleste berejste kan nok genkalde sig en lignende situation. Således bliver Nicolais utrolige ekspedition også en rejse udi almengyldige erfaringer om kulturelle og sociale forskelle. Nicolai er uddannet antropolog, og så er han naturligvis blevet aktivt medlem af De Berejstes Klub efter sin jordomrejse. Men hvordan gør man det? Hvordan lykkedes det ham at få råd og gennemføre en cykelekspedition, som tog hele fire år?

Kunsten at udleve sine drømme

"Uden nogen fast månedsløn er det klart, at nøjsomhed og en vis monetær forsigtighed er en forudsætning for at hjulene kan rulle rundt. Men jeg har lært (...) at overnatte på marker, i skove, i baghaver, på strande, spise, hvor de lokale spiser og drikke vand fra hanen, hvis de lokale gør det (...) Livsstilen er semi-asketisk (...) Jeg ved, at der er lige så mange måder at være lykkelig på, som der er undskyldninger for ikke at (turde) forfølge sine drømme (...) Og så er jeg god til at rotte (...) At rotte er essensen af alle de kneb og fiksfakserier, som jeg gennem de sidste to års rejse har tilegnet mig i forsøget på at få pengene – og dermed eventyret – til at række længere (...) En del af hemmeligheden bag kunsten at rotte er at trække godt på de forhåndenværende, offentlige faciliteter. Biblioteker har gerne gratis internet og strøm i væggen til opladning af det elektroniske udstyr. Brusebade klares nemt på f.eks. McDonald's handicaptolletter, der ud over fornemme pladsforhold også byder på varmt hanevand.

Slår man sit telt op efter mørkets frembrud – og tager det ned igen inden parkbetjente og andre autoriteter er stået op – kan man campere frit overalt i verden (...) Impuls- og souvenirkøb er glædeligt bandlyst (...) Supermarkedernes lange gange finkæmmes for kræmmertilbud, for intet går en rottes næse forbi i tilbuddenes verden. Med et udadvendt, nysgerrigt sind, og en imødekommende attitude i mødet med den fremmede, åbnes gæstfrihedens døre oftest. Det er en vigtig rottelektie. Og åbnes dørene ikke automatisk, kan man med fordel altid spørge den lokale om vejen til den nærmeste campingplads, eller om der findes en bid græs i nærheden til at slå sit telt op på, osv. At lukrere på gæstfriheden er ingen skam i rotteland, men giver ud over en blød seng og en snak over en kold pilsner ofte uoverdørlige, kulturelle indsigter og møder. Det er kræset for både rotten og antropologen i mig."

Opskriften lyder besnærende. Og Nicolai benytter sig da også af både www.couchsurfing.org og www.warmshowers.org undervejs. Han skriver desuden levende, betænksomt og smukt på sin helt egen facon, og bogen er dertil fyldt med hundredvis af fantastiske billeder fra rejsen i både sort-hvid og farver, så vær på forhånd advaret: Bogen smitter med sit åbne og livsglade budskab om, med Nicolais egne ord, at have "appetit (på livet og andet), om glæden ved det umiddelbare og det midlertidige, om at følge sine instinkter og anvisningerne på den mentale radar."

Hvad kan man herefter føje til, andet end at ønske læserne en god tur? For det føles næsten, som om man selv er med på rejsen, når Nicolai øser ud af sine mange oplevelser i forsøget på at komme væk fra og ud over den velkendte *comfort zone* – og lære at finde tryk i det ukendte og at øve sig i kunsten at rejse billigt og føle sig rig.

■ **Lars-Terje Lysemose** har medlemsnr. 364. Han er født i 1974 og er vokset op i en familie uden bil, hvor cyklen var vigtigste transportmiddel. Som 21-årig drog han af sted med sin *Dustfighter* solo en måned gennem Centraleuropa og blev for alvor smittet med rejsefeber.

og søn møder hos taiwanesere på deres vej, lige så lidt kærlighed udvikler der sig mellem de to. Da Viktor bliver ven med den nogenlunde jævnaldrende rod Didi, giver det handlingen et uventet tvist, ligesom morens date udvikler sig nærmest farceagtigt.

"Over muren" af Maximilien Le Roy (*Fahrenheit*, 2012, 108 sider, med farvetegninger, 149,50 kr.) er en grafisk roman, der bygger på en sand historie. I en stil der veksler mellem

tegning, fotografi og collage, beretter den unge palæstinenser Mahmoud om, hvordan hans landsby flyttes, hans gård jævnes med jorden, dyrene aflives og hans dobermann bortføres, og pludselig kan han ikke længere besøge sin søster, eftersom hun bor på den anden side af en nyopført mur. Snart symboliserer muren for Mahmoud alle de mure, som omgiver og adskiller menneskene. Klart set med palæstinensiske øjne, men ikke desto mindre en vigtig og gribende beretning om, hvordan et helt folk undertrykkes bag en indhegning og gøres til terrorister. Og tegnet med nerve og mod.

"Sarabān - A chef's journey through Persia" af Greg & Lucy Malouf (*Hardie Grant*, 2010, 338 sider, med fotos

i farver, 30 GBP) er en sofabordsbog i virkelig lækker udførelse med forgyldte udskæringer, som deler bogen op i kapitler, og et smudsomslag, der, når det foldes ud, afslører et smukt mønstret papir i varme jordfarver. I bogen (på engelsk) forener familien Malouf både rejseberetning og opskrifter fra Persiens relativt ukendte køkken og fortæller om en kulinarisk opdagelsesrejse til det moderne Iran med en begejstring, som giver lyst til at udforske og efterprøve. For landet har et køkken, der er subtilt, elegant og dragende. Her bugner det med ris, der bruges friske krydderurter i overflod, og man kombinerer kød, fisk, frugt og grøntsager med eksotiske krydderier, såsom safran, kardemomme og tørrede limefrugter. I "Sarabān" kommer vi således med ud for at besøge travle basarer og bittesmå suppekøkkener, for at plukke